

AKTI REPUBLIKE HRVATSKE KOJIMA JE UREĐEN PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

pripremila : Marija Ivanković, prof., voditeljica u Službi za predškolski odgoj MZO-a
mivankov@mzos.hr

Crikvenica, 4.- 6. studenoga 2016.

PODJELA PRAVNIH PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU U PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU:

1. ZAKONI
2. PODZAKONSKI AKTI
3. KOLEKTIVNI UGOVORI
4. VLASTITI OPĆI AKTI

• ZAKONI KOJI REGULIRAJU DJELATNOST:

- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, 10/1997, 107/2007, 94/2013.)
- Zakon o ustanovama (NN, 76/1993. -)
- Zakon o radu (NN, 137/2004 pročišćeni tekst)
- Zakon o zaštiti na radu (NN, 59/2006)
- Zakon o zaštiti od požara (NN, 58/1993)
- Zakon o prosvjetnoj inspekciji (NN, 2011.)
- Zakon o agenciji za odgoj i obrazovanje (NN, 85/2006)

- Zakon o javnoj nabavi odnosno Uredba o nabavi roba radova i usluga male vrijednosti (NN, 117/01 i 110/2007)
- Zakon o ravnopravnosti spolova (NN, 116/2003)
- Obiteljski zakon (NN, 116/2003)
- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, 174/2004))
- I drugi zakoni koji reguliraju pitanja vezana uz građevine, postrojenja, opremu i slično

PODZAKONSKI AKTI KOJI REGULIRAJU DJELATNOST

- Državni pedagoški standard predškolskoga odgoja i naobrazbe (NN, broj 63/2008. i 90/2010.)
- Pravilnik o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN, 133/1997)
- Pravilnik o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (NN, 133/1997)
- Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, 83/2001)

PODZAKONSKI AKTI KOJI REGULIRAJU DJELATNOST

- Pravilnik o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencija o dječjem vrtiću (NN, 114/2002)
- Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (NN, 105/2002)
- Pravilnik o načinu provođenja aktivnosti u školskim (odgojno-obrazovnim) ustanovama na promicanju spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje (NN, 176/2003) i drugi

OPĆI AKTI KOJE DONOSI VRTIĆ

- Statut
- Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i načinu rada
- Pravilnik o radu
- Pravilnik o zaštiti na radu
- Pravilnik o zaštiti od požara
- Pravilnik o zaštiti i obradi arhivskog gradiva
- Pravilnik o upisu djece i načinu ostvarivanja prava korisnika usluga
- Pravilnik o promicanju spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje
- Poslovnik o radu Upravnog vijeća
- Poslovnik o radu Odgojiteljskog vijeća

POSEBNA KATEGORIJA PRAVNIH AKATA

- Kolektivni ugovori

• ZAKON O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

- Najvažniji zakon koji regulira djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja kao dijela sustava odgoja i obrazovanja te skrbi o djeci
- Regulira slijedeće:
  - Osnivače vrtića
  - Vrste programa koji se ostvaruju u vrtićima
  - Stručne radnike u vrtiću – primjena samo na njih
  - Upravljanje dječjim vrtićem
    - Upravno vijeće
    - Ravnatelj
    - Odgojiteljsko vijeće
  - Pravne akte koje mora imati vrtić
  - Sindikalno organiziranje, nadzor, financiranje, načine prestanka (nema prijenosa osnivačkih prava) rada vrtića...

ZAKON O USTANOVAMA

- Vrtići su javne ustanove
- Regulira osnivanje ustanova, naziv i sjedište, djelatnost, ustrojstvo, organe uprave i drugo
- Dosta preklapanja sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, ali neke stvari preciznije regulira

• ZAKON O RADU

- Osnovni zakon koji regulira radne odnose u RH
- Propisuje minimum prava iz radnog odnosa i daje mogućnost priznavanja ili ugovaranja povoljnijih prava za radnike
- U vrtićima se primjenjuje na sve zaposlenike, ali na stručne se djelatnike primjenjuje i Zakon o predškolskom odgoju i DPS
- Regulira :
  - Opća pitanja rada
  - Sklapanje ugovora o radu
  - Zaštitu života, zdravlja, privatnosti i dostojanstva radnika

- Probni rad
- Obrazovanje i osposobljavanje za rad
- Radno vrijeme
- Odmore i dopuste
- Zaštitu majčinstva i radnika koji su privremeno ili trajno nesposobni za rad
- Plaće
- Prestanke ugovora o radu
- Ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa
- Sudjelovanje radnika u odlučivanju i drugo

● ZAKON O ZAŠTITI NA RADU

- Vrlo važan zakon jer je u svezi zaštite na radu jedini za sve odgovoran ravnatelj bez obzira na to tko sve sudjeluje u vrtićkom sustavu zaštite na radu
- Obveza izrade Procjene opasnosti
- Obveza izrade Plana evakuacije
- Obveza sklapanja ugovora sa službom medicine rada
- Obveza obavljanja poslova zaštite na radu – osobno poslodavac ili povjeravanje obavljanja poslova ovlaštenim fizičkim i pravnim osobama (ovisno o broju radnika)
- Osposobljavanje za rad na siguran način

- **Važno:**

- Osposobljavanje za pružanje prve pomoći
- Redoviti periodični pregledi postrojenja i opreme
- Redoviti pregledi radnika koji rade na posebnim uvjetima rada
- Nadzor nad obvezom nošenja radne odjeće i obuće
- Obveza prijavljivanja težih i skupnih ozljeda na radu

• ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

- Propisuje mjere i postupke za sprečavanje nastanka i širenja požara
- Paziti na prohodnost evakuacijskih putova
- Važno: svi radnici moraju biti osposobljeni za protupožarnu zaštitu

- **ZAKON O AGENCIJI O ODGOJU I OBRAZOVANJU**
- (ZAKON O STRUČNO PEDAGOŠKOM NADZORU),
  - Regulira organizirano stručno praćenje ostvarivanja odgojno obrazovnog rada stručnih suradnika i odgojitelja
  - Provode ga savjetnici i viši savjetnici
  - Nadzor se obavlja:
    - Uvidom u izvođenje godišnjeg plana i programa rada vrtića
    - Neposrednim praćenjem izvođenja odgojno-obrazovnog rada
    - Uvidom u pedagošku dokumentaciju i evidenciju
    - Razgovorom sa djecom, roditeljima, odgojiteljima, str. suradnicima
  - Provode ga savjetnici i viši savjetnici
  - dužni obavijestiti ravnatelja o vremenu vršenja nadzora, ali može i nenajavljeno
  - O nadzoru se sastavlja nalaz i izvješćuju nadležne

• ZAKON O PROSVJETNOJ INSPEKCIJI

- Prosvjetni inspektori obavljaju nadzor:
  - Uvidom u opće akte
  - Uvidom u pojedinačne akte
  - Uvidom u uvjete i način rada predškolskih ustanova
- O svom radu sastavlja zapisnik, a mjere naređuje rješenjem u kojem određuje rok izvršenja

• ZAKON O JAVNOJ NABAVI

- Nabava roba, radova i usluga vrši se za kalendarsku, a ne pedagošku godinu
- Prethodi joj donošenje kriterija financiranja od strane Osnivača temeljem kojeg se izrađuje Financijski plan ustanove i Plan nabave
- Do kraja godine vrijedi Zakon od i Uredba o nabavci roba, radova i usluga male vrijednosti
- Od 1. 1. 2008. stupa na snagu Zakon o javnoj nabavi objavljen 25. 10. 2007., osim nekih odredbi koje će stupiti na snagu ulaskom Hrvatske u Europsku uniju
- Za nabavke pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kuna ne mora se primjenjivati Zakon o javnoj nabavi
- Za nabavke roba i usluga od 70. 000,00 do 300.000,00 kuna te usluga od 70. 000,00 do 500.000,00 kuna mora se postupati po propisanim postupcima u Zakonu o javnoj nabavi (potreba objavljivanja nabave)

• ZAKON O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

- Svrha zakona zaštita i promicanje ravnopravnosti spolova kao temeljne vrednote ustavnog poretka RH
- Ravnopravnost muškaraca i žena znači:
  - Jednaka prisutnost u javnom i privatnom životu
  - Jednak status i mogućnost za ostvarivanje prava
  - Jednaku korist od ostvarenih rezultata
- Zabranjena diskriminacija temeljem spola, bračnog ili obiteljskog statusa i spolne orijentacije
- Obveza vrtića da donesu planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova i dostave Uredu za ravnopravnost spolova Vlade RH na prethodno odobrenje
- Obveza vrtića kao dijela sustava odgoja da provode obrazovanje o pitanjima ravnopravnosti spolova

• OBITELJSKI ZAKON

- Vrtići moraju poštovati sljedeće odredbe:
  - Čl. 94 – roditelji ne smiju dijete predškolske dobi ostaviti bez nadzora odrasle osobe (može se ugraditi u ugovor)
  - Čl. 96 – roditelji su se dužni odazivati sastancima u svezi s odgojem i obrazovanjem djeteta (ugrađeno u Statut i Pravilnik o upisu)
  - Čl. 108 – obveza je svakog da obavijesti centar za socijalnu skrb o kršenju djetetovih prava, osobito o svim oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zloporabe, zanemarivanja ili nehajnog posutpanja, zlostavljanja ili izrabljivanja djeteta
- Protokoli postupanja

• ZAKON O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA

- Davanje prednosti kod zapošljavanja ako ispunjavaju uvjete, prilože dokaze o svom statusu i dokaz da je nezaposlena te da posljednji radni odnos nije prestao njihovom krivnjom:
  - djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez obaju roditelja
  - HRVI iz Domovinskog rata
  - Dragovoljcu iz domovinskog rata
  - Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata
- Mogućnost žalbe prosvjetnoj inspekciji u slučaju povrede prava prednosti
- Zakon o predšk. odgoju i naobrazbi garantira djeci invalida i žrtava Domovinskog rata prednost pri upisu u dječji vrtić

- **DRŽAVNI PEDAGOŠKI STANDARD PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRAZBE**
- (ODLUKA O ELEMENTIMA STANDARDA DRUŠTVENE BRIGE O DJECI PREDŠKOLSKOG UZRASTA)
- Donesena 1983. od strane Saveza SIZ-ova društvene brige o djeci predškolskog uzrasta SRH – ne rabi se više
- Odluka regulira veličine predškolskih ustanova, soba dnevnog boravka, broj djece u skupinama, broj djelatnika i slično
- Model Odstupanja od državnih standarda kod broja djece u skupinama (primjer Zagreba)

- **PRAVILNIK O VRSTI STRUČNE SPREME STRUČNIH DJELATNIKA TE VRSTI I STUPNJU STRUČNE SPREME OSTALIH DJELATNIKA U DJEČJEM VRTIĆU**
- Propisuje vrstu i stupanj stručne spreme za sve stručne djelatnike u vrtiću, ali i za ostale djelatnike te sadrži zaštitne odredbe za djelatnike koji su bili u radnom odnosu na dan stupanja Pravilnika na snagu, ako su ispunjavali uvjete za obavljanje tih poslova prema ranijim propisima
- - članak 24. Zakona ?

• PRAVILNIK O NAČINU I UVJETIMA POLAGANJA STRUČNOG ISPITA ODGOJITELJA I STRUČNIH SURADNIKA U DJEČJEM VRTIĆU

- Obveza ravnatelja da osnuje Povjerenstvo za stažiranje
- Usvajanje Plana uvođenja u samostalan odgojno obrazovni rad – Odgojiteljsko vijeće
- Prijava stažiranja u roku od 15 dana Agenciji za odgoj i obrazovanje
- Prijava stručnog ispita po završetku stažiranja uz odgovarajuću dokumentaciju
- Rokovi prijave stručnog ispita: najkasnije 30 dana prije roka za koji se prijavljuje
- Ako se propusti rok, obavezna ponovna prijava
- Propisani obrasci PO1...

• PRAVILNIK O OBRASCIMA I SADRŽAJU PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE I EVIDENCIJE O DJECI U DJEČJEM VRTIĆU

- Matična knjiga djece
- Knjiga ped. dok. odgojne skupine
- Imenik djece
- Ljetopis dječjeg vrtića
- Kurikulum dječjeg vrtića
- Godišnji plan i program rada
- Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada
- Program stručnog usavršavanja
- Dosje djeteta s posebnim potrebama
- Knjiga zapisnika

• PRAVILNIK O OBRASCIMA ZDRAVSTVENE DOKUMENTACIJE DJECE PREDŠKOLSKE DOBI I EVIDENCIJA U DJEČJEM VRTIĆU

- Potvrda o obavljenom sistematskom zdravstv. pregl. prije upisa u vrtić (cijepljenje)
  - Potvrda o obavljenom zdravstvenom pregledu djeteta kod izostanka zbog bolesti
  - Zdravstveni karton djeteta u dječjem vrtiću
  - Evidencija o zdravstvenom odgoju
  - Evidencija o hig. epidem. nadzoru
  - Evidencija o sanitarnom nadzoru
  - Evidencije epidemioloških indikacija
  - Evidencije ozljeda
  - Evidencije antropometrijskih mjerenja
- U nadležnosti medicinske sestre, VŠS

• PROGRAM ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DJECE, HIGIJENE I PRAVILNE PREHRANE DJECE U DJEČJIM VRTIĆIMA

- Propisuje:

- mjere zdravstvene zaštite djece (cijepjenje, sistematske preglede , protuepidemijske mjere i sl.)
  - Mjere higijene (čistoća prostora, posteljine, svakodnevna dezinf. sanitarnog čvora, provjetravanje, grijanje zimi i sl.)
  - Mjere pravilne prehrane po priloženih energetske tablicama ovisno o dobi djeteta te o preporučenom broju obroka ovisno o trajanju boravka djeteta u vrtiću
- Za provedbu ovog programa odgovorna je medicinska sestra, VŠS

• PRAVILNIK O NAČINU PROVOĐENJA AKTIVNOSTI U ŠKOLSKIM (ODGOJNO-OBRAZOVNIM) USTANOVAMA NA PROMICANJU SPOZNAJE O ŠTETNOSTI UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA ZA ZDRAVLJE

- Zahtijeva od vrtića kao dijela sustava odgoja i obrazovanja:
  - poduzimanje provedbenih aktivnosti sa ciljem smanjena uporabe duhanskih proizvoda i usvajanje zdravijeg i kvalitetnijeg života bez pušenja
  - Organiziranje programa odvikavanja od pušenja te promicanje nepušenja kao zdravog načina života
  - Poduzimanje mjera zaštite zdravlja djece od štetnih utjecaja pušenja duhana i duhanskih proizvoda
  - Osnivanje Povjerenstva za borbu protiv pušenja
- **U vrtiću (i u objektima i u dvorištu) pušenje je strogo zabranjeno**

• KOLEKTIVNI UGOVORI

- Predviđa ih Zakon o radu, a sklapaju ih s jedne strane poslodavci, a s druge strane sindikati na strani radnika
- Uređuju prava i obveze stranaka koje su ga sklopile, a može sadržavati pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnih odnosa, pitanja radničkog vijeća, socijalnog osiguranja i druga pitanja iz radnih odnosa

KOLEKTIVNI UGOVORI

- U pravilu se ugovaraju prava veća nego ona sadržana u Zakonu o radu ili Pravilniku o radu (Božićnica, naknada za djecu do 16. g. u svezi dana Sv. Nikole, dar u naravi za Uskrs, godišnji odmor u duljem trajanju od propisanog u Zakonu o radu, veća naknada za bolovanje do 42 dana i duže od one utvrđene zdravstvenim propisima i slično)
- Primjenjuje se neposredno na sve radnike, a ne samo na članove Sindikata (ukidanje doprinosa solidarnosti)

• STATUT

- Mali Ustav vrtića
- Sadrži temeljne odredbe o djelatnosti, upravljanju, ovlasti ravnatelja, kadrovima, radnom vremenu, načinu pružanja usluga, djelokrug rada stručnih tijela, javnost rada i slično, a sve u skladu sa Zakonom o ustanovama i Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju
- Potrebna prethodna suglasnost Osnivača za donošenje

- **PRAVILNIK O UNUTARNJEM USTROJSTVU I NAČINU RADA**
  - Sadrži odredbe o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, uvjete koje zaposlenici moraju ispunjavati za obavljanje poslova radog mjesta, uvjete probnog rada, radna mjesta s posebnim ovlastima i odgovornostima
  - U njemu obvezno navesti sve lokacije na kojima vrtić obavlja djelatnosti (Područni objekti)
  - Potrebna prethodna suglasnost Osnivača za donošenje

• PRAVILNIK O RADU

- Mali Zakon o radu vrtića
- Sadrži i neka povoljnija prava od Zakona o radu
- Pravilo: na radnika se uvijek primjenjuje ono pravo koje je za njega povoljnije
- Kada se rješava o pravima i obvezama radnika onda dobro proučiti regulaciju materije u Zakonu o radu, Pravilniku o radu i Kolektivnom ugovoru (primjer upute o pravnom lijeku)
- Donosi se nakon savjetovanja sa Sindikalnim povjerenikom

- **PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU**

- Sadrži razrađene odredbe Zakona o zaštiti na radu prilagođene konkretnoj djelatnosti
- Odbor zaštite na radu
- Prije donošenja potrebno savjetovanje sa povjerenikom radnika za zaštitu na radu (najčešće u osobi sindikalnog povjerenika)

- **PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA**

- Sadrži razrađene odredbe Zakona o zaštiti na radu uz navođenje osoba koje su zadužene za zaštitu od požara (domar - položen ispit pri Ministarstvu unutarnjih poslova)

• PRAVILNIK O ZAŠTITI I OBRADI ARHIVSKOG GRADIVA

- Uređuje prikupljanje, odlaganje, način i uvjete čuvanja, obrade, odabiranje i izlučivanje, zaštitu i korištenje arhivskog i registraturnog gradiva koje je nastalo ili je zaprimljeno u vrtiću
- svrha: doprinos povijesti, drugim znanstvenim oblastima, kulturi i drugim društvenim potrebama
- U prilogu pravilnika je Opća lista dokumenata s rokovima čuvanja
- Po proteku rokova čuvanja, gradivo se izlučuje, ali se mora prethodno tražiti suglasnost Državnog arhiva RH te im se dostaviti gradivo koje zatraže
- Prije donošenja ovog pravilnika mora se dobiti prethodno odobrenje na primjenu Državnog arhiva u Zagrebu
- Ovo je pravilnik koji je prosvjetna inspekcija počela zahtijevati od vrtića tek u posljednje vrijeme

- **PRAVILNIK O UPISU DJECE I NAČINU OSTVARIVANJA PRAVA KORISNIKA USLUGA**
  - Uređuje prioritete kod upisa, način rada Komisije za upise, njen sastav, rokove i postupak žalbe na rezultate upisa, prava i obveze korisnika usluga, tko može podnijeti zahtjev za upis i slično
- **PRAVILNIK O PROMICANJU SPOZNAJE O ŠTETNOSTI UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA ZA ZDRAVLJE**
  - Ista materija kao kod Pravilnika kao podzakonskog akta osim što određuje Povjerenstvo, njegove članove i konkretne mjere i aktivnosti

- **POSLOVNIK O RADU UPRAVNOG VIJEĆA**
- **POSLOVNIK O RADU ODGOJITELJSKOG VIJEĆA**
- Sadrže odredbe o načinu sazivanja sjednica, predsjedanju, načinu donošenja odluka, sastavu, načinu rada na sjednicama, zapisniku, osobama koje se mogu pozvati na sjednice i slično.
- **POSLOVNIK O RADU POVJERENSTVA ZA STAŽIRANJE ODGOJITELJA I STRUČNIH SURADNIKA U DJEČJEM VRTIĆU**
- **POSLOVNIK O RADU POVJERENSTVA ZA POLAGANJE STRUČNIH ISPITA**

I za kraj

- *Hvala na pozornosti*

● *telefon:* +385 (1) 4569 023; 4594 444

faks: +385 (1) 4594 213

e-pošta: mivankov@mzos.hr

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

PROFESOR
BALTAZAR
ODGOVARA

KLICKNI ▾